CUMA
28
Temmuz 1950
Yıl 30 - No. 10446

C.H.P. Ulus Müessesesi
Çankırı Caddesi — Ankara
Telgraf: Ulus — Ankara
Ulus Müessesesi Santralı
16300
Fiyatı Her Yerde
10 Kuruş

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Kızılcahamam Banyolarına
Gitmek istiyen sayın yolcularımıza
2 LİRADAN
Yeni seferlerimize başladık, otobüslerimiz temiz ve konforludur. Cumartesi ve pazar ayrıca gidiş geliş.
DİKKAT: Adres: Ulus Matbaası karşısında Kızılcahamam yazıhanesine müracaat.

627

Kore'ye asker sevki

Hükümet son kararı ile Anayasayı ihlâl etmiştir

İktidar hükümetinin bu kararı muhalefet partilerinin görüşlerini öğrenmeğe lüzum görmeden almış olması ve daha mühimi Meclisten geçirecek kadar ehemmiyetli bulmaması derin bir hayret uyandırdı

Kore'deki ateş hattına 4500 er ve subaydan mürekkep bir savaş birliği göndermiye hükümetçe karar verildiği malûmdur. Bütün Türk gazeteleri ve Türk umumî efkârı iki gündenberi bu mevzu ile meşguldürler.

Hükümet kararının memlekette uyandırdığı tepki daha ziyade yardımın şekli ve kararın alınış tarzı ile meşgul görünmektedir. Gerek gazetelerimizin bu karar hakkındaki tefsirlerinden ve gerek muhtelif vasıtalarla bize aksedenden mütalâalardan anlaşıldığına göre, dünya barışının korunması için kendi imkânları içinde fedakârlığa hazır olan ve verdiği sözü tutmayı şeref bilen halkımızın Kore'deki haksız müteca vize karşı kurulan cepheye Türkiye'nin de yardım etmesine itirazı olmasa da, bu yardımın şekli hakkında çeşitli fikirleri vardır. Hepsi bir yana, İktidar Hükümetinin bu kararı muhalif partilerinin görüşlerini öğrenmiye lüzum bile görmeden almış olması ve daha mühimi, Büyük Millet Meclisinden geçirecek kadar ehemmiyetli bulmaması büyük bir hayret yaratmıştır. 4500 Türk evlâdının canı bahis mevzuu olan ve tarihimizde ilk defa vuku bulan başka ülkelere muharip asker gönderme kararının ağır mesuliyeti altına Hükümetin tek başına girmeyi göze almış olması ise cidden büyük bir cesaret sayılmaktadır.

Diğer taraftan son Hükümet kararının şekli bakımından Anayasamıza ve kurulmuş geleneklerimize de uygun düşmediği dikkati çekmektedir. Kore harbine, Türk Ordusundan 4500 muharip gönderilmesi bilfiil harbe dahil olma sayılacağına göre son Hükümet kararı Anayasamızın 26 ncı maddesine aykırı bir mahiyet alır. Bu madde, devletlerle sözleşme ve andlaşma imzalama, barış yapma ve harp ilân etme gibi bütün milleti derinden alâkalandıran büyük kararlar almanın sadece Büyük Millet Meclisinin yetkileri içinde olduğunu belirtmektedir.

Diğer taraftan, kesinleşmiş idam hükümlerini bile tetkikten

Sonu 3 üncü S. 3 üncü sütunda

Doktor Nuri Korur, Mamak'taki Kimya Harbi Okulunda Türk Ordusu subaylarına harpte kullanılan zehirli gazların tiplerini öğretiyor, Önde ayakta okul Komutanı Albay Arif Tekmen ile Amerikan Askerî Yardım Kurulundan Yüzbaşı Casimir Kukielka görülmektedir.

Anayasa karşısında Hükümetin kararı

Nihat ERİM

Hükümetin Kore'ye 4500 Türk askeri göndermek kararı çeşitli bakımlardan tahlil edilebilir. Bugün meseleyi Anayasa bakımından ele alacağız.

Anayasa'nın 26 ncı maddesi, Büyük Millet Meclisinin, bizzat kullanacağı yetkileri saymaktadır. Devletlerle andlaşma ve sözleşmeler yapmak, barış ve harp ilân etmek yetkileri, Türk milleti adına kullanmak hakkı yalnız Büyük Millet Meclisi'nindir. Bundan dolayı Hükümet, Büyük Meclis karar vermedikçe harp yapamaz.

(Sonu 5 nci S. 1 nci sütunda)

Yeni Zelanda ve Avustralya gönüllü topluyor

Yeni Zelanda'da bir gün içinde 1500 gönüllü kaydedildi

Londra Radyosu, 27 (Basın - Yayın) — Yeni Zelanda ve Avustralya'da, Kore'ye yollanacak kara kuvvetleri için gönüllü kaydına başlanmıştır. Yeni Zelanda'da bir gün içinde 1500 gönüllü kaydedilmiştir.

(Sonu 4 ncü S 7 nci sütunda)

Uydurma bir haber daha

Çanakkale'deki C. H. P. teşkilâtının dağıldığı haberi asılsızdır

26 temmuz 1950 tarihli Zafer Gazetesinin birinci sayfasında, Çanakkale'deki C. H. P. İl teşkilâtının tamamen yıkıldığı, İdare Kurulu üyelerinin toptan istifa ettiği, bina ve evrakın teslim alınması için merkezden memur istendiği yolunda bir haber çıkmıştır.

Hiç bir asıl ve esası olmıyan bu uydurma haberin hakikî mahiyeti İl İdare Kurulu Başka-

(Sonu 4 üncü S. 3 ncü sütunda)

Avrupa'yı müdafaa

Bir Fransız generali böyle bir orduya Türk birliklerinin de iştiraki lâzım gelecektir, diyor

Paris, 27 (AP) — Fransız Generali Pierre Bilotte bugün Paris'teki Amerikan Kulübünde bir demeç vermiş ve "1952 yılının sonuna kadar, 75 tümen askerin, bir Rus istilâsına karşı Batı Avrupa'yı müdafaaya hazır olması ihtiyacı vardır" demiştir.

General Pierre Billotte, Fransa'nın Birleşmiş Milletler eski askeri delegesi olup şimdi General de Gaulle'ün "Fransız Halk Partisi" nin ileri gelen şahsiyetlerindendir.

Sözlerine devamla General Billotte, "Böyle bir orduya, Türk, Alman, İspanyol ve Yunan birliklerinin de iştiraki lâzım gelecektir" demiştir.

Ara seçimlerin yapılmaması

Hüseyin Cahit YALÇIN

Demokrat Partinin ara seçimler yapılmasından kaçınması hikmetine akıl erdiremiyecek kararlardan biridir. Her şeyden evvel, bu bir kanunsuzluktur. Sadece çokluk kuvvetine güvenilerek yapılmış bir iştir. Anayasamızda, münhal kalacak milletvekillikleri için yenilerin seçilmesi mecburiyeti mevcuttur. Fakat bu ara seçimlerinin zamanı tespit edilmemişti. Bunun bir takım mahzurları olabilirdi. İktidar partisi, herhangi bir mülâhaza ile, bu seçimleri uzatmak, hattâ senelerce bekletmek, münasip zaman kollamak gibi manevralara kalkabilirdi. Bundan dolayıdır ki seçim emniyetini kati surette sağlamak azmiyle Cumhuriyet Halk Partisinin yaptığı son Seçim Kanununda ara seçimleri için muayyen bir zaman tespit ve Meclis aksine karar vermedikçe ara seçimlerinin o muayyen zamanda, yapılması usulü kabul edildi:

Her şey düşünülebilirdi. Fakat demokratik rejim kurulmasını isteme bayrağı altında mücadele eden Demokrat Partinin iktidara gelir gelmez sırf kuvvete dayanarak en büyük esaslardan biri olan seçim hakkını ayaklar altına alacağına ihtimal verilemezdi. Böyle bir korku akıldan geçip de açığa vurulmuş olsaydı muhakkak ki demokratlar bunu kendileri için bir hakaret telâkki ederek müteessir olurlardı.

Fakat akıldan geçemiyecek bu hareket işte bugün bir emri vaki haline geçmiştir. Ondan fazla milletvekilliği açık bulunduğu ve kanun bu açık yerlere eylül ayında yeni milletvekilleri seçilmesini emrettiği halde Demokrat Partinin bir kararıyle milletin seçim hakkı çiğnenmiştir.

Kanunun gösterdiği zamanı değiştirmek için acaba ne sebep vardı?

Bu suale efkârı umumiye ile beraber biz de cevap aramakla meşgulüz. Çünkü Millet Meclisinde demokratlar tarafından ileri sürülen mucip sebepleri ciddiye almağa imkân yoktur. Meclis te Demokrat Parti o kadar büyük bir ekseriyet halinde imiş ki bu açık milletvekillerine muhalifler seçilse bile durum değişmezmiş. Binaenaleyh bir milyon lira bir masrafa mal olacak seçimlere lüzum yokmuş, bu parayı tasarruf etmek daha münasip olurmuş.

Demokrat Partinin bu derin hikmeti mutlakiyet devrinde bir Maarif Nazırının meşhur sözlerini hatıra getiriyor. O nazır mektepler olmasa maarif işlerinin düzeleceğini ve bütçesinin açığı kapanacağını söylemişti. Bugünkü Demokrat Partinin mantıkı da millet bütçesinin tasarrufunu milletvekillerinin sayısını azaltmakta ve kanunu sepete atmakta arıyor. Seçimler esnasında halka vadolunan yüzlerce milyon lira tasarruf beş on milletvekilinin seçilmesinden vazgeçilmek suretiyle temin edilecekse daha büyük

(Sonu 3 üncü S. 6 ncı sütunda)

Senatör Cain evvelki gün Yeşilköy hava meydanında hareketi sırasında, Amerika Büyükelçisi ve Mc Bride ile görüşürken

Yeni bir örnek daha

Devlet Radyosu D.P. nin emrinde

Asker sevki kararı karşısında C.H.P. nin görüşünü açıklıyan demeç radyoda neşredilmedi

Devlet Radyosunun Demokrat Parti hizmetinde kullanılmasını doğru bulmadığımızı muhtelif vesilelerle yazıp durmaktayız. Fakat görünen odur ki İktidar Partisi radyo gibi bir propaganda vasıtasını eline geçirmişken bunu kendi hesabına sonuna kadar kullanmak kararındadır.

Bir kaç milyon vatandaşın dünya ve memleket hâdiselerinden haber alma kaynağı olan radyo müessesesini, hasis partricilik menfaati uğrunda istismar etmenin ne derece doğru olduğu

(Sonu 5 nci S 3 ncü sütunda)

Yunan - Amerikan müşterek manevraları

Atina, 27 (AP) — Bugün Ege Denizinde, Amerikan Amirali Ballentine'in kumandası altında Yunan - Amerikan müşterek deniz manevraları başlamıştır. Bu donanmalara 3 destroyer ve 3 denizaltıdan mürekkep bir Yunan filotillâsı iştirak etmektedir.

Yeni Zamanlar Amerika'yı itham ediyor

Sovyet dergisine göre Amerika Kore harbine müdahale ile dünya harbi tehlikesini artırmıştır

Moskova, 27 a.a. (United Press) — Sovyetlerin Yeni Zamanlar Dergisi, Amerikalıların Kore harbine müdahale ederek yeni bir dünya harbi tehlikesini artırdıklarını yazmaktadır.

Dergi, Kore meselesinin Güvenlik Konseyinde halledilmesi sulh yolu ile bir hal tarzına varmak için normal usuldür, fakat bunun için Konseyin normal surette işlemesi lâzımdır ve Komünist Çin ve Sovyetler Birliği olmaksızın bu imkânsızdır. Güvenlik Konseyi Birleşmiş Milletler Misakına uygun surette işlemediği ve daimî üyelerinden iki tanesi hazır bulunmadığı zaman Güvenlik Konseyi değildir, diye ilâve etmektedir.

İzmit Körfezinde bir denizaltı görülmüş değildir

İzmit, 27 (Telefonla) — Marmara ve İzmit körfezinde meçhul bir denizaltı dolaştığı ve Ruslara ait torpil görüldüğü hakkında bir kaç gündür bazı İstanbul gazetelerinde görülen haberler evvelce de bildirdiğim gibi doğru değildir. Kendileriyle temas halinde bulunduğum salâhiyetli mahfiller bu hususta çıkarılan şayiaların tamamiyle asılsız olduğunu, Boğazlardan herhangi bir yabancı denizaltının geçmesine imkân olmadığını Marmara denizinde torpil de görülmediğini, çıkarılan şayiaların hiçbir esasa istinat etmediğini söylemişlerdir. Bu akşam Derince'de üç Bulgar'ın yakalandığı hakkında çıkarılan haberlerde gene bu cümleden olarak asılsız

Avrupa'da bir harp patlarsa

Churchill, Rusya bir çığ halinde inmeye hazır bulunuyor, diyor

Londra, 27 (a.a.) (United Press) — Avam Kamarasında Millî Savunma müzakerelerinde söz alan Churchill, bütün askeri tahminlerin Sovyet Rusya'nın harp patladığı takdirde tamamen zırhlı bir çığ halinde inmeye hazır bulunduğunu belirtmekte olduğunu bildirmiştir

Churchill, Sovyet Rusya ile peyklerinin, bu büyük ordusuna karşı batılı devletlerin bidayette belki de 12 tümenden fazla çıkaramıyacaklarını belirterek şöyle demiştir:

"Belirttiğim hakikatler Hükümet tarafından tekzip edilmediği takdirde batı birliğinin kendini müdafaa için yapmış olduğu hazırlıklar muhakkak ki güney Korelilerinkinden çok aşağı bir seviyededir."

Churchill, gizli oturum yapılması yolundaki teklifi Avam kamarasında bir oy farkla geri çevrildikten sonra yapılan açık oturumda konuşmuştur. Churchill müzakere açık yapıldığı için sadece Sovyet Hükümeti ile

(Sonu 3 üncü S. 6 ncı sütunda)

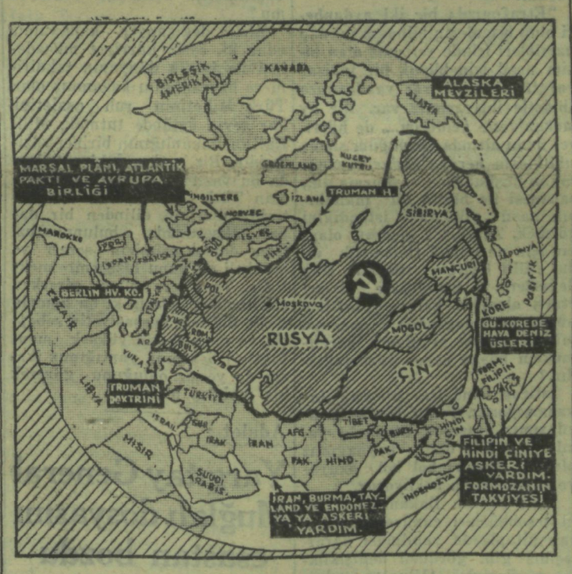

Rusya'nın bugün Asya ve Avrupa'da işgali, nüfus ve kontrolü altında bulundurduğu bölgeyi gösterir bir harta

Mc Arthur Korede cepheyi teftiş etti

Tokyo'ya dönen B. Milletler Başkomutanı, nihai zaferden eminim, dedi

Londra, 28 (Radyo) — Bugün Kore'ye yaptığı bir ziyaretten Tokyo'ya dönen MacArthur şu beyanatta bulunmuştur :

Bugünkü teftişimden sonra iyimserim. Bu nevi savaşlarda muvaffakiyet ve ademi muvaffakiyete intizar etmek lâzımdır.

Düşmanın teşebbüsü elime geçirdiği an ile teşebbüsü kaybetmek üzere olduğu zaman arasında bittabi tepkiler olacaktır. Düşmanın son üç hafta içinde büyük zafer şansını kaybetmiş olduğu hakkında Başkan Truman'a vermiş olduğum teminatın teyit edilmiş olduğu görülmektedir. Bu, uzun savaşlar ve çok güç mücadeleler cereyan etmeksizin zaferin hemen bizim olacağını ifade etmez. Yeni yeni üzüntülerimizin yeni yeni muvaffakiyetsizliklerimizin olacağı tabidir.

Fakat hayatımda hiçbir zaman şimdi olduğu gibi nihaî zaferden bu kadar emin olmadım.

(Sonu 5 nci S. 6 ncı sütunda)

B. Milletler ve Türk Anayasasının 43 üncü ve 26 ncı maddeleri

Kore'ye asker sevki hakkında Hükümetin aldığı karar, bilindiği üzere, Büyük Millet Meclisinin tasvibinden geçirilmemiştir. Resmî mahfiller Birleşmiş Milletler Anayasası hükümlerinin sarih olduğunu ve Meclisten karar almağa ihtiyaç bulunmadığını ileri sürmektedirler.

Okuyucularımızın daha sarih bir fikir edinebilmeleri için Birleşmiş Milletler Anayasasının bu mevzua taallük eden 43 üncü maddesi ile Türk Anayasasının 26 ıncı maddesini aynen sütunlarımıza alıyoruz:

Birleşmiş Milletler Anayasasının 43 üncü maddesi

1 — Birleşmiş Milletlerin bütün üyeleri milletlerarası barış ve güvenliğin muhafazasını desteklemek üzere Güvenlik Meclisinin daveti ile ve mahsus bir anlaşma veya mahsus anlaşmalar gereğince milletlerarası barış ve güvenliğin muhafazası için Kurulun emrine gerekli silâhlı kuvvetleri vermeyi ve geçit hakkı da dahil olmak üzere yardım ve kolaylıklar göstermeyi taahhüt ederler.

2 — Yukarıda kasdolunan anlaşma veya anlaşmalar bu kuvvetlerin miktar ve mahiyeti, hazırlık dereceleri ve genel mevkileri ile gösterilecek kolaylık ve yardımın mahiyetini tesbit edecektir.

3 — Anlaşma veya anlaşmalar Güvenlik Meclisinin teşebbüsü üzerine kabil olur olmaz müzakere edilecektir. Bu anlaşmalar Güvenlik Meclisi ile teşkilât üyeleri ve Güvenlik Meclisiyle teşkilât üyelerinden bir grupla aralarında akdedilecek ve bunu imzalayan devletler tarafından her birinin anayasası usulleri gereğince onanacaktır.

Anayasamızın 26 ncı maddesi

Anyasamızın 26 ıncı maddesi aynen şöyledir:

"Kanun koymak, kanunlarda değişiklik yapmak, kanunları yorumlamak, kanunları kaldırmak, devletlerle sözleşme, andlaşma ve barış yapmak, harp ilân etmek, devletin bütçe ve kesin hesap kanunlarını incelemek ve onamak, para basmak, tekelli ve akçalı yüklenme sözleşmelerini ve imtiyazları onamak ve bozmak, genel ve özel af ilân etmek, cezaları hafifletmek ve değiştirmek, kanun soruşturmalarını ve kanun cezalarını ertelemek, mahkemelerden çıkıp kesinleşen ölüm cezası hükümlerini yerine getirmek gibi görevleri Büyük Millet Meclisi ancak kendisi yapar.

İstanbul Üniversitesi öğrencilerinden bir grup evvelki gün İstanbul'da Havacılık Derneğinin tertiplediği uçuşlarda

BAKIŞLAR

28-7-50/4165

İNKILÂP DÂVASI

Peyami SAFA

— Adınız nedir ?
— Kemalizm.
— Babanızın adı ?
— Atatürk.
— Kaç yaşındasınız ?
— Yirmi yedi.
— Ne iş yaparsınız ?
— İnkılâpçılık.
— Evvelce bir mahkûmiyetiniz var mı ?
— Hayır.

Savcı iddialarını söyledikten sonra yargıç sanığa döndü :

— Hakkımızdaki iddiaları dinlediniz, dedi, siz cumhuriyet adı altında şahsi bir idare kurmakla, tek parti hâkimiyeti altında milletin iradesini hiçe saymakla, ekseriyetin reyini almadan inkılâplar yapmak ve demokrasiye aykırı kanunlar çıkarmakla suçlandırılıyorsunuz. Bir diyeceğiniz var mı ?

— Evet ekseriyetin reyini sorsaydım bu inkılâplardan hiç birini yapamazdım. Bir hakikatın, ona inananların sayısiyle alâkası yoktur. Gerekirse, şairin dediği gibi: "Hak bellediğin bir yola yalnız gideceksin.,,

— Demek ekseriyet rejimine inanmıyorsunuz ?

— İnkılâp zamanlarında hayır. Normal zamanlarda, bir milletin zekâ ve iradesi yığının ruhunda mı, düşünen ve başaran fertlerde mi tecelli eder probleminin serbestçe münakaşasına taraftarım.

— Tevsii tahkikat istiyor musunuz ?

— Evet. Dünya fikir cereyanlarını, inkılâpların tarihini ve sosyolojinin en son verileriyle gelişme istikametini bilenlerden mürekkep bir bilirkişi seçilmesini istiyorum.

— Karar: Gereği düşünüldü: Sanığın tutuk olarak yargılanması hakkında iddia makamı talebinin reddine, dâva hakkında mütalâası alınmak üzere bir bilirkişi heyeti seçilmesine ve muhakemenin bir ay sonraya talikine karar verildi.